

06.09.2022

Asia/8

§ 184

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Elina Kauppilan ym. talousarvioaloitteesta koskien tuetun asumisen paikkojen lisäämistä asunnottomille

HEL 2022-006845 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Elina Kauppilan ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki lisää asunnottomien tuetun asumisen yksikköjen paikkoja 500 paikalla, jotta Helsingin kaupunkistrategiassa tavoitteena oleva asunnottomuuden poistaminen toteutuu vuoteen 2025 mennessä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveyshuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveyshuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtionvarainministeriö kohdentaa Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle vuoden 2021 tilinpäätöstoteuman ja vuoden 2022 talousarvion perusteella talousarvioraamin vuodelle 2023, jossa talousarvioraami kasvaa väestönkasvun ja kustannustason nousun verran. Valtionvarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että valtion rahoituksessa ei huomioida riittävästi Helsingin tarpeita ja erityispiirteitä, kuten asunnottomuutta. Mahdolliset lisäkohdennukset on katettava sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen valtionrahoituksen kokonaisuuden sisältä.

Asunnottomuuden ennaltaehkäiseminen ja vähentäminen

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

Asunnottomuutta ennaltaehkäistään ja vähennetään Helsingissä monialaisena yhteistyönä. Mukana ovat sosiaali- ja terveystoimialan terveys- ja päihdepalvelut sekä perhe- ja sosiaalipalvelut, kaupunkiympäristön toimiala, kaupunginkanslia, vuokranantajat ja kolmas sektori. Asunnottomien määrä on vähentynyt vuosien 2019 ja 2021 välillä. Yksinelävien helsinkiläisten asunnottomuus on vähentynyt 28 prosenttia ja perheiden ja pariskuntien asunnottomuus on vähentynyt 32 prosenttia. Helsingissä oli vuoden 2022 helmikuussa noin 500 pitkäaikaisasunnottomia. Myös pitkäaikaisasunnottomuuden määrä on vähentynyt.

Sosiaali- ja terveystoimialalla tuetun asumisen paikkojen kapasiteettia on lisätty hallitusti talousraamin puitteissa. Eriasteisesti tuetun tukiasumisen palveluntarjoajia on markkinoilla rajoitetusti ja kaikki tällä hetkellä tarjolla oleva kapasiteetti on käytössä. Asunnottomuutta on ennaltaehkäisty ja vähennetty myös vahvistamalla asumisneuvontaa ja kuntouttavaa työtettä sekä lisäämällä jalkautuvia palveluja ja etä- ja digitaalisia palveluja. Sosiaali- ja terveystoimiala jatkaa määrätietoista työtä asunnottomuuden poistamiseksi kaupunkistrategian mukaisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Asunto ensin on asunnottomuustyön toimintamalli, jonka mukaan asunnottomuustyössä asunnon hankkiminen on etusijalla muihin tukitoimiin nähden. Kun asunnottomalle mahdollistetaan asuminen omassa asunnossa, auttaa se muiden sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien ratkaisemisessa. Toisin sanoen muiden ongelmien ratkaiseminen ei ole edellytyksenä asumisen järjestymiselle, vaan malli toimii toisinpäin.

Toimialan talousarvioesityksen 2023 sitovissa toiminnallisissa tavoitteissa esitetään, että vuoden 2023 loppuun tavoitellaan asunnottomuuden vähentämistä 800 asunnottomaan, joka tukee kaupunkistrategian tavoitetta asunnottomuuden poistamisesta vuoteen 2025 mennessä.

Pitkäaikaisasunnottomille kohdennetun asunto ensin -mallin mukaisen asumisyksikön tuetun asumisen paikan keskihinta vuodessa on noin 22 000 euroa. Ehdotetun 500 paikan lisäys maksaisi noin 11 miljoonaa euroa vuodessa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asunnottomuus on moniulotteinen yhteiskunnallinen ongelma, ja se aiheuttaa kärsimystä ja kerrannaisvaikutuksia monella tasolla. Riski jäädä asunnottomaksi on suurempi pienituloisilla, maahanmuuttajataustaisilla sekä päihde- ja mielenterveysongelmia sairastavilla. Puute kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista ja eriasteisesti tuetuista asumispai-koista aiheuttavat asunnottomuutta.”

Käsittely

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
F11880001200052430
Alv.nro
FI02012566

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Samuel Adouchief:

Sosiaali ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus -otsikon alla olevasta viimeisestä kappaleesta korvataan lause: "Mahdolliset lisäkohdennukset on katettava sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen valtionrahoituksen kokonaisuuden sisältä." seuraavalla tekstillä:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa että asunnottomuuden poistaminen asumispalveluyksiköitä perustamalla ja asuntoja sekä tukipalveluita tarjoamalla on investointi, jossa sekä Helsingin että valtion on oltava aktiivinen ja vastuuta kantava. Alkuinvestointi tuottaa itsensä takaisin taloudellisesti muista palveluista säästyneinä kustannuksina. Investointikustannukset tulee jakaa kaupungin ja valtion välillä, kuten on tehty aiempien asunnottomuuden merkittävän vähentämisen hankkeiden, kuten Paavo I - ja Paavo II -ohjelmien kanssa toimittiin vuosina 2008–2015.

Sosiaali ja terveyslautakunta ohjaa toimialan huomioimaan investointien rahoittamisen selvittämisen asunnottomuusohjelman päivittämisen yhteydessä. Lautakunta toivoo asian huomioitavan Asunnottomuusohjelman esittelyssä syksyllä 2022, jotta kaupunkistrategian 2021–25 tavoite asunnottomuuden poistamisesta vuoteen 2025 mennessä saavutetaan."

Asunnottomuuden ennaltaehkäiseminen ja vähentäminen -otsikon jälkeen lisätään heti seuraava:

"Helsingin kaupunkistrategiassa 2021-2025 'Kasvun paikka' todetaan: "Helsinki on sitoutunut vähentämään asunnottomuutta. Kaupungin tavoitteena on asunnottomuuden poistaminen vuoteen 2025 mennessä. Tehdään tarvittavat panostukset asunnottomuuden torjuntaan, tuetun asumisen ja muiden olemassa olevien palveluiden lisäksi kaupungin omaa vuokra-asuntokantaa hyödyntäen. Vähennetään huonosisuutta ja kehitetään etsivää sosiaalityötä, kuten etsivää lähityötä ja aikuissosiaalityötä.""

Asunnottomuuden ennaltaehkäiseminen ja vähentäminen -otsikon alle viimeiseksi kappaleeksi lisätään:

"Vastaavasti asunnottomuuden päättyminen asunto ensin -mallin mukaiseen asumispalveluun säästää vähintään 15 000 euroa vuodessa yhtä asunnon saanutta kohti. Ehdotetun 500 paikan lisäys säästäisi vähintään 7.5 miljoonaa euroa vuodessa."

Kannattaja: jäsen Sinikka Vepsä

Vastaehdotus 2:

Jäsen Daniel Sazonov: Lisätään Asunnottomuuden ennaltaehkäiseminen ja vähentäminen -otsikon viimeistä kappaletta ennen seuraava uusi kappale:

"Toimialan talousarvioesityksen 2023 sitovissa toiminnallisissa tavoitteissa esitetään, että vuoden 2023 loppuun tavoitellaan asunnottomuuden vähentämistä 800 asunnottomaan, joka tukee kaupunkistrategian tavoitetta asunnottomuuden poistamisesta vuoteen 2025 mennessä."

Kannattaja: jäsen Samuel Adouchief

Vastaehdotus 3:

Jäsen Laura Korpinen: Poistetaan Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikon alla olevasta kappaleesta sana "maahanmuuttajataustaisilla".

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Samuel Adouchief)

Jaa-äännet: 6

Maaret Castrén, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 4

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 3

Kati Juva, Minna Lindgren, Björn Månsson

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 6 - 4 (tyhjää 3).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 8
Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Kati Juva, Minna Lindgren, Björn Månsson, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2
Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 3
Maaret Castrén, Seija Muurinen, Matti Niiranen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 2 (tyhjää 3).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite 18.05.2022 Kauppila Elina Lisää tuetun asumisen paikkoja asunnottomille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Elina Kauppilan ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki lisää asunnottomien tuetun asumisen yksikköjen paikkoja 500 paikalla, jotta Helsingin kaupunkistrategiassa tavoitteena oleva asunnottomuuden poistaminen toteutuu vuoteen 2025 mennessä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus

Sosiaali- ja terveystalvvelujen uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvintvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveysthuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveysthuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtionvarainministeriö kohdentaa Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle vuoden 2021 tilinpäätöstoteuman ja vuoden 2022 talousarvion perusteella talousarvioraamin vuodelle 2023, jossa talousarvio-raami kasvaa väestönkasvun ja kustannustason nousun verran. Valtionvarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainituilla rahoituksella.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että valtion rahoituksessa ei huomioida riittävästi Helsingin tarpeita ja erityispiirteitä, kuten asunnottomuutta. Mahdolliset lisäkohdennukset on katettava sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen valtionrahoituksen kokonaisuuden sisältä.

Asunnottomuuden ennaltaehkäiseminen ja vähentäminen

Asunnottomuutta ennaltaehkäistään ja vähennetään Helsingissä monialaisena yhteistyönä. Mukana ovat sosiaali- ja terveystoimialan terveys- ja päihdepalvelut sekä perhe- ja sosiaalipalvelut, kaupunkiympäristön toimiala, kaupunginkanslia, vuokranantajat ja kolmas sektori. Asunnottomien määrä on vähentynyt vuosien 2019 ja 2021 välillä. Yksinelävien helsinkiläisten asunnottomuus on vähentynyt 28 prosenttia ja perheiden ja pariskuntien asunnottomuus on vähentynyt 32 prosenttia. Helsingissä oli vuoden 2022 helmikuussa noin 500 pitkäaikaisasunnottomia. Myös pitkäaikaisasunnottomuuden määrä on vähentynyt.

Sosiaali- ja terveystoimialalla tuetun asumisen paikkojen kapasiteettiä on lisätty hallitusti talousraamin puitteissa. Eriasteisesti tuetun tukiasumisen palveluntarjoajia on markkinoilla rajoitetusti ja kaikki tällä hetkellä tarjolla oleva kapasiteetti on käytössä. Asunnottomuutta on ennaltaehkäisty ja vähennetty myös vahvistamalla asumisneuvontaa ja kuntouttavaa työtettä sekä lisäämällä jalkautuvia palveluja ja etä- ja digitaalisia palveluja. Sosiaali- ja terveystoimiala jatkaa määrätietoista työtä asunnottomuuden poistamiseksi kaupunkistrategian mukaisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Asunto ensin on asunnottomuustyön toimintamalli, jonka mukaan asunnottomuustyössä asunnon hankkiminen on etusijalla muihin tukitoimiin nähden. Kun asunnottomalle mahdollistetaan asuminen omassa asunnossa, auttaa se muiden sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien ratkaisemisessa. Toisin sanoen muiden ongelmien ratkaiseminen ei ole edellytyksenä asumisen järjestymiselle, vaan malli toimii toisinpäin.

Pitkäaikaisasunnottomille kohdennetun asunto ensin -mallin mukaisen asumisyksikön tuetun asumisen paikan keskihinta vuodessa on noin 22 000 euroa. Ehdotetun 500 paikan lisäys maksaisi noin 11 miljoonaa euroa vuodessa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asunnottomuus on moniulotteinen yhteiskunnallinen ongelma, ja se aiheuttaa kärsimystä ja kerrannaisvaikutuksia monella tasolla. Riski jäädä asunnottomaksi on suurempi pienituloisilla, maahanmuuttajataustaisilla sekä päihde- ja mielenterveysongelmia sairastavilla. Puute kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista ja eriasteisesti tuetuista asumispai-koista aiheuttavat asunnottomuutta.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Elina Kauppilan ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien tuetun asumisen paikkojen lisäämistä asunnottomille.

Lausuntoa on pyydetty 14.9.2022 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite 18.05.2022 Kauppila Elina Lisää tuetun asumisen paikkoja asunnottomille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

06.09.2022

Asia/8

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.08.2022 § 159